

HASZDUFÖLD

1923. év október 12.

PÉNTEK

Debreczen, V. évf. (231.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 4000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A miniszterelnök távollétében tárgyalta az egységes párt a földreformnovellát

Nagybirtokosok és liberális merkantilisták értekezlete

Budapest, október 11. Az egységes párt délelőtt értekezletet tartott, melyen a földreform novellával foglalkozott. Az értekezleten meg lehetőséget keltett, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök nem jelent meg és így a párt tagjai most is teljesen tájékozatlanok a miniszterelnök felfogásáról.

Helyette megjelentek: Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter. Feltűnően nagyszámban vonta fel az egységes párt nagybirtokos tagjai és a liberális merkantil irány képviselői, míg a kisgazdák alig egy-két taggal képviselték magukat.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter szólalt fel elsőnek s indokolta a novellát szükségességét. A novellában főként az eljárás tekintetében intézkedő szakaszok nyernek módosítást.

A kormány és a hercegprímás közt létrejött megegyezés értelmében az

egyházi vagyonok semmiképen sem bírálhatók el súlyosabban bármely más vagyonnál.

Ettől eltekintve a kormány célja minden közérdeket szolgáló vagyoni lehetőség épségben tartása s a kisemberek kielégítése főcélja a reformnak.

Kenéz Béla szerény meggyőződése szerint az 1920. évi XXXVI. t. c. minden tekintetben jó. Felhívja azonban a kormány figyelmét arra, hogy a törvény intencióit nem fogják kielégítőnek találni az ellenzék tagjai.

Erdélyi Aladár felfogása szerint a földbirtokreform célja földhöz juttatni a hazával szemben kötelességét teljesítő szegény népet.

Klebelsberg Kunó kéri, hogy a vallás- és tanulmányi alap vagyona sértetlenül maradjon.

Nagyatádi Szabó István kijelenti, hogy a törvény intenciói elsősorban azt célozzák, hogy a kiseresztélyek igényeit kielégítsék.

Gróf Hódy Miksa indítványára a párt a novellát általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

Ezzel az értekezlet fél egy óra körül véget ért.

Németországban letörrik a kartelleket

Leszállítják a kenyér árát - A bajor nacionalista szervezetek Kahr mellett - Az oláh összeesküvés

A jóvátétel, illetőleg a Ruhr-vidék sorsának megoldása még mindig húzódik. A franciák részéről tapasztalt halogató politika, amely ugylátszik mindenképpen Németország teljes tönkretételét célozza, még egyre tart. A német kormány különben tegnap este foglalkozott a ruhrvidéki nagyiparosok ismeretes követelésével, amelyben megbeszéték azokat a gazdasági és politikai intézkedéseket, amelyek a legrövidebb időn belül megteendők. Ennek folytán mihelyt a birodalmi gyűlés részéről a meghatalmazás érvénybe lép,

a kormány azonnal rendeletet bocsát ki a kenyér árának leszállítására,

továbbá egy rendeletet, amely a kartellek és szindikátusok ármegegyezésével foglalkozik, végül rendeleti uton óhajtja életbe léptetni

a földvaluta bank

(új márka) eredetileg törvénynek szánt tervezetét.

A legutóbbi napokban a német pénzügyi körök bizonyos optimizmussal nézik azokat a csendben megindult tárgyalásokat, amelyek egy

amerikai dollárkölcson megszerzésére irányulnak. Beavatott pénzügyi körök annyira kedvezőnek tekintik az amerikai tőke feltételeit, hogy a kölcson rövid időn belül való precizizálását remélik.

Bajorországot illetőleg a müncheni hazafias egyesületek tagjainak közgyűlése elhatározta, hogy

Kahrnak minden tekintetben segítségére lesz.

A gyűlés abban látja közreműködésének első feladatát, hogy a német egység gondolatát minden hazafias körben fejlessze. A gyűlés végül elutasította a parlamentarizmus mai alakját és azt a reményét fejezte ki, hogy a főállambiztos a legrövidebb idő alatt intézkedni fog a drágasággal járó nehézségek, a valuta értékcsökkenése, az árdragitók és uzsorások ellen.

A bukaresti összeesküvés

szálai, az oláh rendőrség jelentése szerint, az egész ország területére szétágaznak. A mai napon Jassiban tartottak az összeesküvés vezető embereinek lakásán házkutatást és ott fontos okmányokat találtak.

A somorjai választás botránnya

Früwirth Máttyás összevásárolta az ajánlási íveket - Kádár Lehelnek nem adtak időt az aláírások megszerzésére

A somorjai választókerületben Früwirth Máttyás, Cserny Károly magyaróvári ügyvéd és Kádár Lehel indultak volna a választási küzdelemben. Kádár Lehel

a fajvédő keresztyén ellenzék programjával lépett fel.

Mielőtt azonban a kerületben az agitációt megkezdhetné volna, a választást váratlanul kitétték október 16-ára. Erről a hírről Kádár Lehel október 5-én este értesült s Ulain Ferenc és Zsirkay János nemzetgyűlési képviselők társaságában azonnal leutazott Magyaróvárra, hogy az ajánláshoz szükséges aláírások gyűjtését megkezdje. Október 6-án Magyaróvárról Kádár Lehel a járásbíróhoz vezetőjétől arról értesült, hogy ajánlási ívek nem állanak rendelkezésre, mert azokat — mintegy száz darabot —

Früwirth Máttyás egységespárti jelölt összevásárolta

és így varni kell, amíg a belügyminisztériumból új ajánlási ívek érkeznek.

Természetesen Früwirthnek a 100 darab ajánlási ívre semmi szüksége sem volt, mert egy jelöléshez csupán 233 aláírás szükséges.

Früwirth tehát az ajánlási íveket csak azért vásárolta össze,

hogy a Kádár Lehel jelölését lehetetlenné tegye.

Az ajánlási ívek beadásának határideje október 8-án déli 12 órakor járt le. A pótlólag kért ajánlási ívek pedig csak 6-án este érkeztek meg s így Kádár Lehelnek mindössze másfél napja lett volna a szükséges 238 aláírás összegyűjtésére.

Október 6-án este azonban seholsem lehetett megtalálni a járásbíróhoz vezetőjét, aminek következtében a záradékolást — ami nélkül az aláírás gyűjtéseket megkezdni nem lehet — csak 7-én tudták elintézni. Kádár Lehel ilyen módon hétfő reggelig csak 130 aláírást tudott megszerezni s ezért Balázs Győző járásbírótól, a kiküldött választási biztostól

24 óra haladékot kért,

mert a kellő számú aláírások összegyűjtésének egyetlen akadálya az volt, hogy az ajánlási íveket későn kapták meg.

Balázs Győző járásbíró kijelentette, hogy tudomásul veszi Kádár Lehel bejelentését és a kért halasztást megadja.

Kádár Lehelnek erre újra hozzáfogtak az aláírások gyűjtéséhez s az újból megindult gyűjtés teljes eredménnyel is járt, amennyiben rövid idő alatt 309 választó irta alá

Kádár Lehel ajánlási íveit, amelyeket a meghosszabbított határidő letevével Ulain Ferenc be is adott.

Ekkor azonban felháborító és az egységes párt választási taktikájára nézve minden tekintetben jellemző eset történt. Ugyanis Balázs Győző kijelentette, hogy az ajánlási ívek későn érkeztek, ugyanis, amikor ő az előző nap Kádár Lehelnek az aláírások összegyűjtésére 24 óra haladékot adott — tévedett s így mivel az aláírások október 8-án déli 12 órára, vagyis az előre kitűzött határidőre nem voltak meg,

Kádár Lehel jelölését végleg elutasítja.

Ez az eset, amely világot vet arra, hogy az egységespárt milyen alacsonyrendű eszközökkel dolgozik, általános felháborodást váltott ki az egész somorjai kerületben, amelynek népe lelkesen sorakozott a fajvédelem zászlói alá.

Értesülésünk szerint a fajvédő keresztyén ellenzék sem hagyja ennyiben a dolgot és bárki nyerve is el a somorjai mandátumot,

a választást meg fogja peticionálni.

A keresztyén ellenzék egyébként csütörtökön este tartotta a Wenckheim-palotában szokásos pártvacsoráját. Minthogy a pártvacsora a késő éjjeli órákig tartott, arról csak lapunk holnapi számában közlünk tudósítást.

Herczeg Ferenc ünneplése

Budapest, okt. 11. A Délvidéki Otthon Herczeg Ferenc tiszteletére ma este vacsorát rendezett, amelyen Bodó János nemzetgyűlési képviselő köszöntötte fel Herczeg Ferencet, míg Sebest Dénes nyugalmazott államtitkár az ünnepeltben a svábból magyarrá lett embert köszöntötte. Herczeg a beszédekre adott válaszában kifejtette, hogy a délvidéki svabok jelenleg azt a politikai álláspontot követik, amely szerint tisztán politikai taktikából szervezkednek német nemzeti alapon, hogy megőrizzék németiségüket az elszárvosítás és oláhosítás ellen. Hangsúlyozza többek között, hogy a Bácskát és Bánságot nem belülről, hanem a megmaradt Magyarországból kiindulva kell felszabadítani.

A délvidéki egyetemi és főiskolai hallgatók országos szövetsége nevében Kovács Imre köszöntötte fel Herczeg Ferencet, mint a Délvidék jelenleg élő legnagyobb emberét. Az ünnepségen az egyetemi ifjak zene-kara magyar nótákat játszott.

Losonczy Álmós temetése

Csütörtökön délután 2 órakor temették a vármegyeháza díszterméből Hajdu vármegye nagy halottját, dr. Losonczy Álmós nyugalmazott vármegyei tiszti főorvost.

Losonczy Álmós egyike volt az eltűnt régi magyar világ legnemesebb alakjainak. Mint orvos, a legkiválóbbak közé tartozott. Nagy tudása, kivételes képességei három vármegyére ismertté és híressé tették nevét. Messzi vidékekről zárandokoltak hozzá a betegek — s orvosi működése csaknem egy félszázad alatt generációkat, a betegek ezreit gyógyította. Mint köztisztviselő — Hajdu vármegye főorvosa — ritka buzgalommal, lelkiismeretességgel végezte hivatali teendőit. Tisztviselő társai, alárendeltjei, kivétel nélkül becsülték és szerették. S azonkívül Losonczy Álmós komény gerincű ur volt. A zsidó bolsevizmus idején a vármegyei tisztviselők között ő volt az egyedüli, aki bátran, becületesen nagy lelke nyíltságával szembe helyezkedett a kommunista törekvésekkel.

Temetése Debrecen város és Hajdu vármegye lakosságának nagy részvéte mellett folyt le. A gyászszertartáson, élén Pákozdy Sándor alispánnal, megjelent a vármegye egész tisztviselői kara. A gyászolók sorában ott volt vitéz Nagy Pál tábornok, a hajduvármegyei vitézi szék törzskapitánya, Csóka Sámuel Debrecen város polgármester-helyettese, a városi tanácsot Magoss György főügyész, Vargha Elemér tb. főjegyző, Vadszky István tanácsnok, a hajduvármegyei orvosokat dr. Gadl Mihály tb. vármegyei tiszti főorvos, a debreceni Orvosszövetséget dr. Tüdős Kálmán városi tiszti főorvos képviselte.

Megjelentek a hajdu városok polgármesterei közül dr. Paksy Károly, Péntes Mihály, dr. Erdős Károly. Azonkívül részt vettek a temetésen Debrecen város társadalmának számos előkelő tagja.

A gyászszertartást Lindemberger János pápai prépost, prelátnak végezte, — majd a vármegyei tisztikara nevében Nábráczky Béla főjegyző búcsúztatta az elhunytat.

A Szent Anna-utcai temetőben, a nyitott sírnál dr. Gadl Mihály mondott búcsúbeszédet. Majd dr. Tüdős Kálmán főorvos beszélt, meghatott szavakkal emlékezve meg Losonczy Álmós elvülhetetlen érdemeiről.

Az egyszerű, pompanélküli temetés méltó volt Losonczy Álmóshoz, aki egész életében csendben, szerényen, a feltűnést kerülve dolgozott a szenvedő emberiségért.

Ékszer, briliáns,

hamisfogért mindig a legmagasabb árat fizeti Singer Menyhért Budapest, VII., Rottenbiller-utca 20. szám alatt.

Petroleum

Stern festéküzletében Piac-utca 10., Bikával szemben.

Elégedetlenek a debreceni kereskedők és iparosok a vagyonadó miatt

Az iparosok és kereskedők nagygyűlése - Jövedelmük 84 százalékát adóba fizetik a kereskedők

Debrecen városának iparos és kereskedő társadalmának csütörtökön délután 6 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében nagygyűlést tartott, melyen képviseltették magukat a Baross-Szövetség, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület, a debreceni Ipartestület és a Kereskedő Társulat.

A nagygyűlés **éles és erős kritika tárgyává tette az egész adózási rendszert**

s különösen támadta a jövedelmi és vagyonadó kivételének a módját.

A gyűlést Békés Lajos, a Kereskedő Társulat alelnöke nyitotta meg. Elnöki megnyitójában kifejtette, hogy a kereskedő és iparos társadalomnak az adózás sérelmeivel szemben a legerélyesebben kell állást foglalnia, kiváltképpen a jövedelmi és vagyonadó ellen, mert ez az adó a mai formájában a kereskedelem és ipar halálát jelenti.

Az első felszólaló ifjabb dr. Magoss György, az OMKE központi kiküldöttje volt.

Foglalkozott az 1923:XXXIII. törvénycikkkel, mely szeptemberben lépett életbe s amely megállapítja a jövedelmi- és vagyonadó újabb befizetési módjait. Szerinte az adó a mai alakjában az 1920—21. évinek

háromszoros valorizálását jelenti

Védekezési módja ennek csak az lehet, hogy vagy testületileg, vagy személy szerint *kérjék a kivett adó felülvizsgálatát.*

Majd Bodrogi József, az OMKE adóügyi szakértője tartotta meg előadását, melyben kifejtette, hogy a társulati adó 30 százalék, a jövedelmi adó 44 százalék, a kereseti adó 10 százalék, összesen 84 százalék, ehez hozzájárulnak a többi adók (közvetlen pótdadó stb.), s ami megmarad, azt fordíthatja az illető iparos vagy kereskedő a megélhetésére.

Az előadásokhoz Diezig Alajos iparkamarai előadó szólott hozzá.

Majd Dávid Géza Baross-szövetségi titkár indítványára határozati javaslatot fogadott el a nagygyűlés, melyben kifejtik, hogy a legtöbb adó már valorizált összegben állapítottán meg s így az öt, illetve huszszoros emelés

tizenöt és negyvenszeres emelést jelent.

A nagygyűlés megkeresi Debrecen város közgyűlését s kéri, hogy tiltakozzék az adók ilyen horribilis összegű kivételével, továbbá felír a kormányhoz az adóalap felülvizsgálásának elrendelése, valamint a behajtás felfüggesztése, illetve a behajtási határidőnek 1924 március elsejéig való kitolása iránt.

Ugyanez ügyben a nagygyűlés határozata szerint

küldöttséget menesztenek a pénzügyminiszterhez

a kérésnek minél hamarabb való rendezése érdekében.

Felmentették Hamza Györgyöt

A sestakerti dráma a bíróság előtt

Zárt tárgyalás

Élénk emlékezetében van még a közönségnek az a véres dráma, amely az év tavaszán játszódott le a Sestakertben Andrassy-ut 13. sz. alatt.

Hamza György szolgálaton kívüli huszárszázados, aki az eredeti teremtől eltérőleg nem utazott el Püspökladányba a lóvásárho, június 13-án este váratlanul hazatért lakásába s ott találta feleségével Horváth Géza tüzérszázadost. Hamza először

két botlötést mért Horváthra, majd revolverével agyonlőtte.

Hamza ellen erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntette miatt indult meg a büntető eljárás s csütörtökön vonta felelőségre a debreceni kir. törvényszék büntetőtanácsa.

A főtárgyalást nagy érdeklődés előzte meg, már korán reggel, 9 órakor nagyszámu közönség gyülekezett a folyosókon s érdeklődéssel várta a fejleményeket.

Kilenc óra után vonult be a bíróság: dr. Visky Sándor tanácselnök, Ivancsik László, Trássy András szavazóbirák — miud ünnepélyes feltevében.

A vádhatóság képviselőjében dr. Eöry Kálmán kir. ügyész ült az ügyészi katedránál, míg a védelmet Tóth Aurél ügyvéd látta el.

Hamza fekete szaketben ül a vádlottak padján. Mikor a bíróság bevonul, feláll.

Visky Sándor elnök megnyitja a tárgyalást s figyelmezteti a hallgatókat, hogy minden zajtól, tetszés, vagy nemtetszés nyilvánításától tartózkodjon.

Ezután Hamza személyi adatait állapítják meg. — 34 éves, róm. kath. vallású, nős, családos, felesége Heubert Krisztina.

Majd a tanúk személyi adatait veszi ki a bíróság. A tanúk a következők: Popovics Gyula, Porubszky Gyula rendőrkapitány, dr. Fésüs László rendőrfogalmazó, Friedmann Andor lókereskedő, dr. Láng Sándor orvos, Kund Károly, Biró Julianna, Hamza alkalmazottai.

Mint orvosszakértő dr. Benedek László egyetemi tanár volt jelen, azonkívül kihallgatták dr. Korpássy Ist. Jelen volt a tárgyaláson dr. Brächtel alezredes, táblai ügyész.

Ezután Eöry ügyész emelkedett

szólásra s indítványozza, hogy a bíróság zárt tárgyalást rendeljen el.

Indokait zárt tárgyaláson fogja kifejteni. A védő nem ellenzi ezt, mire a bíróság visszavonul s kihirdeti, hogy zárt tárgyalást rendelt el. A hallgatóság erre elhagyta a tárgyaló termet s a

tárgyalás zárt ajtók megett folyt le.

Az érdeklődés azonban változatlanul nagy volt, a közönség a folyosón helyezkedett el s várta a kiszivárgó híreket.

A tárgyalást fél 2 órakor felfüggesztették s délután négy órakor folytatták. A perbeszéd után hirdette ki a bíróság az ítéletet szintén zárt tárgyalásban.

Mint dr. Visky tanácselnök közölte a sajtó jelen volt képviselőivel,

a bíróság Hamza Györgyöt az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésének vádjára alól felmentette,

mivel bebizonyították látja, miszerint Hamza a tett elkövetésekor

szabad akaratában, elhatározó képességében korlátozva volt

és a cselekményt erős felindulásban követte el.

Az ügyész a felmentő ítéletet megfellebbezte, így másodfokon a kir. ítélőtábla fog dönteni.

Elfogtak egy szökött fegyencet

A betörőbanda vezérjeiölt

Egy rendkívül veszedelmes, a bűnözővilágban igen nagy hírnévre szert tett szökött fegyencet fogott el a múlt nap a debreceni rendőrség Barát József személyében, akit azonban a betörők, rendőrségi emberek Barát Jóska néven ismernek.

Barát Józsefet legutóbb két évi fegyházbüntetéssel sújtotta a bíróság s büntetésének kitöltése végett Vácra, a fegyházba szállították. Barát azonban a fegyházból,

vakmerő módon kijátszva az örök éberségét, megszökött s rövid bujkálás után Debrecenbe jött.

Itt hamar összetalálkozott régi ismerőseivel, akik egy szervezendő betörőbanda fejének akarták megnyerni. Barát azonban előbb ki akarta próbálni az embereit s felváltva mással mással ment a tolvajköruttra. Különösen Magyar József társaságában járt sokat, akivel számtalan betörést, lopást követtek el. Különösen sok libát, tyukot, nyulat loptak el. Amint Debrecenbe érkezett, aznap éjjel már lopott. A lopott libákból, nyulakból

fejedelmi lakomákat csapott

Barát József több ismerőse társaságában. Barát Józsefet egy polgári detektívcsoporthoz fogta el. Büntetés szintén elfogta a rendőrség.

Barát Jóska bűnlajstromát most állítják össze. Barát eleinte tagadni igyekezett,

de most már megtört és egyelőre mást beismer.

Bűnlajstromának összeállítására még sok dolgot ad a nyomozó hatóságnak.

Megnyilt! GARAI ÉS TESTVÉRE Megnyilt!

férfi-, fiuruha nagyáruháza Piac-utca 11., Bika-szálló épület.

Előzőkeny kiszolgálás!

Kérjük a t. közönséget, el ne mulassa KIRAKATAINK MEGTEKINTÉSÉT!

Olcsó, szabott árak!

Sírirat

Az öncélu politikai konjunkturázás és erkölcsi züllöttség megbélyegző ítélete után ma újból két dokumentuma látott napvilágot Reitz János politikai megsemmisülésének és pedig a *Tiszántúli Hírlap* hasábjain. A lapban sunyi óvatossággal a hirdetések közé rejtett helyreigazító nyilatkozatok *Beznák* Aladártól és dr. *Halasi* Audortól, Reitz szívalmas védekezésének sajtótörvény parancsára közölni kényszerült megsemmisítő cáfolatai. Ezzel a Reitz-ügy végleg bezárult. Hogy ma a független magyar bíróság megbélyegző ítélete, a cikkező erkölcsiségének és megdöbbentő politikai elvtelenségének biteregetése nyomán kelt közfelháborodás dacára ismét a betűs vezércikkben mosakszik, sőt támad a letört erkölcsbíró, azt már intézzék el a T. H. szerkesztősége a maga izlésével.

De sem az a betűs cikkek üres rabulisztikája, sem a szerzőjük nem érhet fel arra az erkölcsi nivóra többé soha, hogy tisztességes sajtóorganum becsületes munkásai csak egy sorra is érdemesítsék. Reitz János előttünk és minden tiszta meggyőződésű magyar ember szemében örökké meghalt a közélet számára s további handabandázásai még csak szánalmat sem keltenek. Az „r” betűs cikkekkel nem „fogunk találkozni”, minden további reitzkodás számunkra üres levégő.

Megmérgezte magát egy varrónő

Neiser Róza 24 éves jászkarenjői születésű varrónő Hajdudorogon *Lengyel* János tanítónál volt alkalmazásban. A varrónő csütörtökön reggel

Öngyilkossági szándékból megmérgezte magát,

marólugot, vagy kénsavat hajtott fel. A varrónő borzalmas kínokat szenvedett. Jajkiáltásaira figyelmesek lettek a házbeliék s mikor meglátták az életunt leányt, segítségére siettek s orvost hívtak, aki első segélyben részesítette. Majd a községi előjáróság intézkedésére szekerre tettek a súlyosan sérült leányt s beszállították Debrecenbe. A leány azonban

utközben kiszorult.

Hulláját beszállították az egyetemi külső klinikai telepre. Tettének oka ismeretlen. Apját állítólag a debreceni szegényházban ápolják. Az öngyilkosság ügyében megindult a vizsgálat.

Lapkihordó asszonyok felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Piac-u. 59.

HIREK

1923 október 12. (Péntek)

Prot.: Miksa. Kath.: Mksa.
Időjárás: Hazánkban a legutóbbi 24 órában általános volt az eső. A hőmérséklet 20-8 fok között mozgott.
Időjárás: Vátozékony szeles idő sok helyütt esővel, később hőstüledés valószínű.

Közművelődési könyvtár: 10-12-ig.
Csokonai-színház: Este fél 8 órakor: A szép asszony kocsi.
Apolló: Nincs előadás.
Uránia: Arany madár.
Vigzsi ház: Lord Savi'la büne.
Gyógyesztárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Muraközy, Magyar Korona, Bocskay.

A városi tisztviselők létszámcsökkentése. Mint a „Hajdúföld” jelentette már, a létszámapasztásról szóló törvény elrendeli, hogy a létszámapasztásra vonatkozó előmunkálatoknak október 31-ig készen kell lenni. Ismeretes, hogy a törvényben foglaltak a városokra is vonatkoznak. Debrecen városa azonban már a tavasszal megejtette hazilag a létszámapasztást. — Az elintézésre csak az a mód hiányzik, hogy a legközelebbi közgyűlés küldjön ki egy bizottságot, mely hivatva lesz az esetleges újabb létszámapasztásokat megejteni.

Házasság. Dr. *Szoboszlai* István tb. járási tisztiorvos szeptember 23-án Csengerben tartotta esküvőjét *Tóth* Ilonkával, *Tóth* Imre debreceni lakos leányával.

Nem adják el olcsón a város mustját. Debrecen város tanácsának csütörtök délelőtti ülésén a városi szegényház gondnoka bejelentette a tanácsnak, hogy a szegényházi szőlőtelepen szüretelt must nem kelt el. A tanács úgy határozott, hogy a mustot nem is adja el, hanem a város piacára fogja elhelyeztetni, annál is inkább, mert a városnak másutt szüretelt musttermését is csak 400 koronáért veszik literenként.

Ím! Amerika hőskora a világ legnagyobb filmje, egyszerre játszik Uránia és Vigszínház mozgó.

A nyugatmagyarországi felkelők emléke. Sopronból jelentik: Sopronvármegye őszi közgyűlése elhatározta, hogy a nyugatmagyarországi harcok alkalmával az ágfalvi csatában elesett kecskeméti felkelőknek ma még jeltelen sirjára emlékkövet állít.

Székesfői iskolai hallgatók figyelmébe. A *Szeffe* szünidei vezetősége a 21-i közgyűlés előkészítése céljából október 13-án, szombaton délután 5 órakor az egyesület helyiségében megbeszélést tart, amelyre a gazdasági akadémiai csoport vezetőinek feltétlen megjelenését, valamint az internatusi-bizottság tagjait is kéri a vezetőség.

Helyreigazítás. *Reitz* Jánosnak *Beznák* Aladar ellen intézett hírlapi kirohanásával kapcsolatos cikkünkben téves információ alapján *Szigethy* Gyulát neveztük meg, mint akinek felszólítására *Beznák* igazgató cikket a T. H. számára megírta. Újabb értesülésünk alapján megállapítjuk, hogy *Szigethy* ez ügyben nem szerepelt.

Miért vagyok evangélikus? E kérdésre fog *Farkas* Győző lelkes október 15-én, vasárnap délután 5 órakor a Miklós-utcai ev. templomban megfelelni, amely előadásra felhívja a hívek figyelmét az egyházi elnökség.

Társadalmi és egyesületi élet. Az „Egyetértés” dal- és zeneegylet évadnyitó estje. Október 13-án, szombaton este tartja a va-gongyár dísztermében az „Egyet-értés” színjátszó társasága családias jellegű estélyét, amelyre tagjait s jóakaróit szeretettel meghívja a rendezőség. Az estélyen belépődíjat nem kell fizetni, de a hely szűk voltára tekintettel a rendezőség korlátozott számú belépőjegyet ad ki. Ezek a jegyek már is előjegyezhetőek a máv. műhelytelepen *Heyneke* elnöknel. Az estély 7 órakor kezdődik.

A Városi Dalegylet jubileumi ünnepe. Megírta már a Hajdúföld, hogy a debreceni Városi Dalegylet október 21-én, vasárnap fogja ünne-pelni hatvanéves fennállásának jubileumát. Ebből az alkalomból a Városi Dalegylet 21-én délelőtt 11 órai kezdettel a városháza dísztermében közgyűlést tart, este pedig nyolc órai kezdettel a Csokonai-színházban jubileumi diszhangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: *Baja* Mihály: Prolog. Előadja *Halassy* Mariska. *Weber*: Oberon nyitány. Előadja a Debreceni MÁV. Egyetértés dal- és zenekar kórelő-ben alakult Filharmonikus zenekar. *Thern* Károly: Dalünnepe. Előadja a Debreceni Városi Dalegylet. *Mascagni*: „Santuzza” románc. *Puccini*: „Tosca” imája. Énekl *Weixelgärtner* Erikné operanékesnő, zongorán kíséri *Weixelgärtner* Erik. *Huber* Károly: Nem nézek én, minék néznék... *Kurucz*: Ha elér... *Dr. Kacsóh*: Nem tudom feledni... *Nosedá*: Piros rózsák. Énekl *Weixelgärtner* Erikné operanékesnő, zongorán kíséri *Weixelgärtner* Erik. *Erkel* Ferenc: Takarodó, a „Névtelen hősök” című dalműből. Előadja a Debreceni Városi Dalegylet és az Egyetértés dalegylet egyesített kara, a Filharmonikus zenekar kísérete mellett. Az előadandó karokat *Múcsay* Sándor főiskolai tanár, az Országos Magyar Dalosszövetség társaknagya, dalegyleti karnagy vezényli. A film-harmónikus zenekart *Erlích* József zene-tanár vezeti.

Öngyilkossági kísérlet a Nagy-erdőn. Csütörtökön délelőtt a Nagy-erdőn, a cukrászda előtt öngyilkossági kísérlet történt. *Mikes* Margit 31 éves leány, aki a reggeli vonat-tal érkezett Debrecenbe, öngyilkossági szándékból revolverével mellbe-lötte magát. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Tettének oka szerelmi bánat.

Termésösszeírás. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a 20 holdon vagy ennél nagyobb birtokon ténylegesen gazdálkodó gazdákat felhívja, hogy ez évi terméseredményüket október 14-én déli 12 óráig okvetlen jelentsék be a városi statisztikai hivatalhoz, mert ennek elmulasztása esetén terméseredményük hivatalból becslés útján fog megállapíttatni, ami költségterhet okozna. Az összeírás csupán statisztikai célokat szolgál.

A bírók és ügyészek gyűlése Szegeden. Budapestról jelentik: A Bírók és Ügyészek Országos Egye-sülete legközelebbi rendes közgyű-lését Szegeden október 14-én tartja meg.

Szabadlábban a vesztegelők. Mint ismeretes, az Állatkereskedelmi rész-vénytársaság vesztegetéssel vádolt három letartóztatott igazgatósági tagjának, valamint a szintén fogva tartott két pénzügyi tisztviselőnek szabadlábrahelyezését a királyi tör-vényszék megtagadta. A letartózta-tottak védői felfolyamodást nyujtot-tak be a királyi táblához, mely a szabadonbocsátást elrendelte. Az Állatkereskedelmi részvénytársaság le-tartóztatott igazgatóságtagjait, *Nagy* Albertet 40 millió korona, dr. *Nagy* Sándort 20 millió korona, dr. *Szöke* Aladárt 20 millió korona kaució el-lenében, míg a két pénzügyi tiszt-viselőt, úrsi *Tóth* Györgyöt és *Eisler* Jenőt egy-egy millió korona kaució ellenében bocsátotta szabadon a ki-rályi tábla.

Egy darab az ősi földből. A szatmármegyei *Halmos* tanyát a hozzátartozó birtokterülettel együtt, amely a gróf *Károlyi* uradalom tu-lajdona, tegnap délelben Románia át-adta Magyarországnak. A határmeg-jelölés román időszámítás szerint délután 3 órakor ment végbe.

Ím! Amerika hőskora a világ legnagyobb filmje, egyszerre játszik Uránia és Vigszínház.

Höchtl Margit lakás nélkül. Mint ismeretes, Debrecen város ta-nácsa a neves zongoraművésznőt, *Höchtl* Margitot a városi zenedőhöz tanárnőnek választotta meg. *Höchtl* Margit a meghívást elfogadta és már régebben Debrecenbe érkezett, de itten lakást nem tudott magának szerezni. Ideiglenesen a zeneiskola könyvtárszobájában helyezték el pol-gármesteri engedéllyel. A zeneisko-lai bizottság azonban abbéli aggo-dalmának adott kifejezést, hogy a könyvtárszobát nem lehet hosszú időre elvonni eredeti rendeltetésétől. A bizottság javaslata alapján a vá-rosi tanács csütörtöki ülésében el-határozta, hogy felhívja *Höchtl* Mar-gitot, hogy a helyiséget november elsejéig ürítse ki. Lakást természetesen a tanács sem tud biztosítani neki, amiért oly engedményt is tett, hogy indokolt esetben rövid időre még meghosszabbítja a könyvtárszo-bában való lakásra szóló engedélyt.

Cégtáblaadó Erdélyben. Nagy-váradról jelentik: Az erdélyi magyar-ság körében régen nem váltott ki intézkedés olyan egyöntetű megdöb-benést, mint az oláh kormány leg-utóbbi cégtáblarendellete, amely sze-riat minden idegen nyelvű cégtáblát 8 ezer lei adóval sújtanak, az oláh nyelvű táblák 500 leues adójával szemben. A magyar táblákat is ide-geen nyelvű tábláknak számítják.

Darut lőttek Nyíregyháza hatá-rában. A magyar pusztakon ma már igen ritka madarat, darut lőtt az elmúlt napok egyikén *Macza* István nyíregyházi tanító, a NyTVE atlé-tája. A darut, amelynek szárnya 2 méter és 80 centiméter, *Macza* István a nyíregyházi Kossuth Lajos főgim-názium természetrajzi szertárának adományozta.

Bőr kabátok, raglánok, öltönyök óriási nagy- választékban a legolcsóbb árakon Hajdusági férfi és fiuruha áruházban Piac-u. 67. Frohner-szálloda épület.

— A Debreceni „Hangya“ keresztyén fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi október hó 28. án d. e. 11 órakor a *Kereskedő-Társulat* disztermében (Piac-utca 8. sz. alatt) *rendkívüli közgyűlést* tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelölt tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1923. évi november hó 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. *Napirend:* 1. Az üzletrészek névértékének felemelése és új alapszabályok alkotása. 2. Netaláni indítványok. Debrecen, 1923 október hó 1-én. *Az igazgatóság.*

— *Butorozott szobát* keres lehetőséggel azonnalra nőtlen, fiatal uriember. Telefon 3-48.

— *Jón! Amerika hőskora a világ legnagyobb filmje, egy zerre játszák* *Uránia és Vigaszínház.*

MŰVÉSZET

G. Szabó Kálmán kiállítása. G. Szabó Kálmán festőművész, akinek neve Debrecenben általánosan ismert, október 14-én, vasárnap délelőtt 9 órakor nyitja meg a kollégium második emeleti 13. számú szobájában levő képtermében kiállítását. A kiállítás vasárnap délelőtt 9-11 ig, délután 2-5 ig, hétfőn, kedden és szerdán délután 2-5-ig lesz nyitva. Azok, akik ismerik G. Szabó Kálmán értékes művészetét, bizonyára szívesen fogják felkeresni a kiállítást.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Péntek: Szép asszony kocsi (D) bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei
Kacagástól harsogott tegnap is a Csokonai-színház telt nézőtere, a „Szép asszony kocsi“ előadása alkalmából. Az operette ma D) bérletben kerül színre. — Szombaton a közönség régi kedvenc operettje, gróf Rinaldo kerül felújításra. Timár Ilia és Unger gyönyörű énekszámokkal, Szabó Gizsi, Markovits, Soós, Sötét táncokkal biztosítják a régi siker megismétlődését.

Uránia-mozgó

Az Aranymadár. Amerika filmjeinek gyöngye, pazar felvételek. Kísérő Szűcs.

Vigaszínház-mozgó

Lord Savile büne Wilde Oszkár világ-hírű drámája ma utoljára.

TESTÉDES

Baj van a bírói jelentésekkel. A kerületi fegyelmi bizottságának adminisztrációját nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy egyes bírói jelentéseket erősen megkésve adják be s így a kiállított játékosok fegyelmi ügyét bírói jelentés hiányában nem lehet letárgyalni. A bírótestület erélyes fellépésére van szükség, hogy a bajok megszűnjenek.

A DKASE országos szenior birkózó versenye A DKASE november 4-én országos szenior birkózó versenyt rendez, amelyen több fővárosi egyesület birkózói, élükön dr. Varga Béla világbajnokkal indulnak. Az egyes súlycsoportok győztesei díszített ezüst érmet és tiszteletdíjat kapnak.

Belső bajok a DKASE-ban. A DKASE-ban pár nap óta heves belső harc folyik, amelynek eredményeképpen Hajdu Jenő főtájkár, aki eddig farsdhatatlanul dolgozott a DKASE

érdekeiben — lemondott. A hírek szerint Békés Lajos elnök is le fog mondani.

A DEAC nemzetközi atletikai versenye szombaton és vasárnap lesz. Szombaton főleg az ifjusági csapatbajnokságokat bonyolítják le. A MAC-ból Juhász, a kitűnő 400 as futó, Molnár távolugró, Nagy Ernő, Vitéz, az FTC-ből Benedek, a BEAC-ból Eördögh sulydó, a KAÖE-ből Geis, Kurunczy, Vida biztos indulók, így olyan versenyben lesz része Debrecennek, amilyen a közel multban nem volt. Indulnak a legjobb megszállott területi és vidéki atléták is.

Erősödik a DEAC. Mint ismeretes, a DEAC első bajnoki mérkőzésén a DMTK ellen 7 tartalékkal állott fel, de még úgy is respektábilis eredményt ért el. A DEAC most napról napra erősödik. Megérkezett Kalmár, aki kitűnő formában van, felgyógyult Ökrös Sándor is, aki ma Debrecen legjobb középfedezete. Schweitzer is közelesem tréningbe áll, azonkívül több kitűnő gazdaság és egyetemi hallgató áll az egyetemi csapat rendelkezésére. Különösen a csatársor erősödik.

KÖZGAZDASÁG

Több mint 29 milliárddal emelkedett a bankjegy forgalom

A márka katasztrófális elértéklenedése még a mai napon sem jutott nyugvópontra, úgy, hogy ma is eddig még soha elő nem fordult árfolyamok kerültek felszínre. Azonban az árfolyamemelkedés csak a kora délelőtti órákra terjedt. Erős kereslet következtében tulhajtott árfolyamok, amelyek

jelentékenyen a külföldi paritások felett mozogtak,

megtarthatók nem voltak. Már a délelőtti folyamán kisebb nagyobb ingadozás következett be, amely estig erős lanybulási folyamatot eredményezett. A font 33 milliárdos nyitási árfolyamáról egészen 19 milliárdig, a newyorki kifizetés 6 és fél milliárdról 4 és fél milliárdra esett vissza.

A Magyar Állami Jegyintézet ma hozta nyilvánosságra október 7-i kimutatását, amely szerint

államjegyforgalmunk október első felében újabb 29 2 milliárd koronával emelkedett.

Ezzel összes államjegyforgalmunk 618 milliárd korondat tesz ki. A mult héten a váltószámítás címén 32 milliárdot, lombardköles címén 1 és fél milliárd korondat fizetett ki a jegyintézet. Az államkincstár az elmúlt héten 6 milliárd koronával vette igénybe a Jegyintézetet.

Nagy felhajtás a juhvásárban. A csütörtöki debreceni juhvásáron a felhajtás feltűnően nagy volt. Öreg juhtartó gazdák szerint már 15 év óta nem volt példa rá, hogy a vásárra ennyi juhot hajtottak volna fel. A felhajtott állatok száma meghaladta a nyolcezeret. A vásáron, amelynek irányzata közepes volt, igen nagy kereslet fejlődött ki. A jobb minőségű vágóbirkák kilogrammonként elősúlyban 2300-2800 korona volt, a silányabb minőségűt 1600 koronától fefelé vásárolták. Az egy éves nőstény juhok párjának ára 180,000 és 240,000 korona között mozgott. Az anyajuhok párját 300,000-400,000 koronáért vásárolták.

Magyar korona: 3:07 1/2.

Zürichi zárlat

Berlin 0-000034, Hollandia 219 1/2, Newyork 558 1/2, London 2541, Páris 3370, Milano 2540, Prága 1672 1/2, Budapest 3 07 1/2, Belgrád 665, Bukarest 260, Varsó 5, Bécs 76.60, Szófia 545.

Devizaközp. hiv. árf.

Dollár 19400-20500, Francia frank 1175-1241, svájci frank 3460 3680, cseh kor. 573-617, lei 94-107, lira 895-950, dinár 230-244, 100 német márká 0.0003-0.0005 f. osztrák korona 27.40-29.60 fillér.

TŐZSDENAPTÁR

Tőzsde-napok	Benyújtási nap	Rendezés	Fizetési nap
Szept. 24. hétfő	Szept. 29. szombat	Okt. 8. hétfő	Okt. 11. csütörtök
Szept. 28. péntek			
Okt. 1. hétfő	Okt. 6. szombat	Okt. 15. hétfő	Okt. 18. csütörtök
Okt. 5. péntek			
Okt. 8. hétfő	Okt. 13. szombat	Okt. 22. hétfő	Okt. 25. csütörtök
Okt. 12. péntek			
Okt. 15. hétfő	Okt. 20. szombat	Okt. 29. hétfő	Okt. 31. csütörtök
Okt. 17. szerda			
Okt. 19. péntek			

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsde búzának az irányzat a javuló kínálatra tekintettel, kissé lanyhább volt. Mig egyebekben az üzlet változatlanul csendes.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 98500-900, egyéb 97000-98000, 79 kilós tiszavidéki 98500-110000, egyéb 93500-100000, rozs 65000, takarm. árpa 63000, sör-árpa 72500-75000, köles 77500-80000, zab 63000-69000, tengeri 68000-70000, reepe 162,500-162700, korpa 39000-40000

Ferencvárosi sertésvásár

Nyitászári maradvány 70, érkezett 39 sertés és 3 süldő, c'adatott 230 sertés és 3 süldő.

Árak: könnyű 8000-9000, nehéz 8350-9200.

Vágóhídi zárúvásáron nem fejlődött ki forgalom.

Nyíltér

Nyilatkozat

Vásárhelyi Gyula az „Esti Kurir“-ban és „A Reggel“-ben személyem ellen irányuló támadást intézett. A cikkeiben foglalt valótlanosságokért és rágalmozásért a bírói eljárást megindítottam.

Hefty Richárd

a Duna Lloyd vezérigazgatója.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Rongyot

mosottat, bármily mennyiségben vesz lapunk nyomdája, Piac-utca 59. sz.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben.)

Ékszerait

mielőtt értékesítené, saját érdekében nézze meg a kirakatunkban lévő napi árakat. Mindenféle ékszereket óriási árban veszünk. **Gelléri Testvérek, Budapest VI., Eötvös-utca 6 szám**

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög, 400 kor., minden további szó 40 korona. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 600 K., minden további szó 60 K. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak.

LEVELEZÉS

„Cigaretta“

esetből kifolyólag, mely vasárnap a korzón teljesen véletlenül történt, felkérem az illető ur-asszonyt, adjon alkalmat a személyes bocsánatkérésre. „Cigaretta“ jelégére levelét kérem a kiadóba.

KERESLET

Egy női ezüstkarkötő óra 11-én déli 1 óra és 1/4 2 óra között a Komlósi-úton elveszett. A megtalálója jutalomban részesül. Cim: Komlósi-ut 42. szám.

Gyermekek

mellé nevelőnőt, kisasszonyt keresek. Simonyi ut 19.

Priccsnyergót

megvételre sürgősen keresek. Kulcsár Imre és Fia Egyház-téri üzlete.

Butorozott szobát keres lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal uriember. — Telefon 3-48. Hajdúföld kiadóhivatala.

Egy szoba-konyhás lakást

keres fiatal házaspár észre, butorozva vagy butorozatlanul. Cim a kiadóban.

Házmester

gyermektelen, nős lakást kaphat Hatvan-utca 24. sz.

Megbízható

száraz dadát és mindenféle főzőnőt azonnali belépésre keresek. Értekezni Fűvész-ter-utca 20. alatt.

ELADÁS

Eladó női téli kabát és egy nagy vaskályha. Csillag-utca 82. sz.

Fényképezőgép használt 9x12 kitűnő lencsével eladó. — Megtekinthető a kiadóhivatalban.

AJÁNLAT

Kiadó utcai szoba csinosan butorozva intelligens magános uriember részére. Homok utca 130. sz. alatt.

Földbérlet

6 hold a Vidi-pusztán, Hajdúbószormény alatt, a Forray-tanya szomszédságában kiadó. Cim: Szabó Lajos főkeresztés, Debrecen, Fűvész-ter-utca 4. sz. alatt.

Beliczay kalapos Piac-utca 38., hátul az udvarban. Mindenféle kalapok javítását és festését elvállalom.

VEGYES

Zongoratanárnő kezdő és haladó növendékeket tanít jutányos óradíj mellett. Zenedében vizsgáztat. Cim a kiadóban.

Tanítványt vállalna

középszkolák bármely osztályából, menekült egyetemi hallgató. Cim: Németh Gyula, Tiszá-Internátus.

Tanítványt vállalna két joghallgató középiskolák bármely osztályából. Cim a kiadóban.

Folytonégo

kályhák

tűzhelyek, előmelegítő :: kályhák ::

SESZTINA LAJOS

vasüzetében kaphatók!

Butorozott szobát

keres lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal uriember. Telefon 3-48. Hajdúföld kiadóhivatala

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.